

lia, encara Rector Mn. Francesc Rius. D'ací passà a Gallechs. Pel que sembla, des de temps antics, els capellans fills de Can Lluch tenien una concessió del Bisbat per poder disfrutar un benefici a Gallechs, parròquia sufragània de Mollet.

Aquells temps, sense homes i pocs mitjans, Mn. Llorenç els enviava 5 duros al mes, per mantenir un mosso. Això i la fortalesa de la mare mantenien la casa.

Moriren els oncles avis. Les seves coses i llibres vingueren a casa, i d'ací a Gallechs. Mn. Llorenç emmalaltí i passà a Mollet, morint en 1927. Seguint una obsessió de la família, la manca d'aigua, Mn. Llorenç havia reconstruït la font de S. Simplicí, la de S. Cristòfol i especialment la de S. Elias, al Montseny, prop de S. Antoni de Vilamajor, on pel maig solien anar a l'aplec els de Can Lluch i recorden la cisterna que hi havia fet construir.

En Jaume es casà en 1927 amb Isabel Barnils, i ja els temps no eren tan durs. Vingueren els fills, Pilar, Núria, Josep, Conxita i Joan. També vingué la guerra.

La guerra els portà sofriments i motius per provar l'hospitalitat en moments de passió política. Mn. Manuel degué abandonar la Rectoria, i es refugià ací. S'allotjava en una de les habitacions del pis. Un dia, des de la finestra vegé uns cotxes i suposà anaven per ell. S'escaparen, ell i en Jaume; però fou la mare qui els féu guanyar temps, anant a rebre els qui venien, i sense por, buscant entretenir-los els insultava, «A què veniu? A treballar, i fora d'aquí!» L'amenaçaven a presó. «Millor, així em mantindreu!» Un parell de mesos al bosc i un dia en Pere Bonet, el Pere de Can Lluís, el portà a casa seva a Torelló, com a camalió del camió. I de seguir la casa es poblà: uns, capellans perseguits, altres, refugiats de les zones de guerra d'Aragó. A ningú mancava el bon tracte, i compartir taula i treball de casa.

La generació jove és coneguda. Quan el bateig d'en Josep, en 1931, el Sr. Josep Brustenga hi vingué, amb cotxe, essent el primer cotxe que arribava a Can Lluch.

En 1956 es casà en Josep amb Núria Sabatés, de Caldes. Ara, ells, amb els pares i els quatre fills, omplen la casa.

— — —

L'aigua, sempre el problema. Deien «De Can Lluch, millor dir-ne Cal Eixut». Anaven a buscar-la a una font prop dels pous actuals, amb la bota tirada per dos animals, que un sol no podia pujar-la. A regar les quatre verdures, però abans la roba, a les 3 del matí, que la Isabel bé ho recorda.

No manquen pous al voltant la casa. En recordo cinc, tots eixuts. Davant la façana havia fins fa poc la cisterna, 25 m. No lluny, un pou de 27 m. Un altre amb un tros de mina, un petit safareig... Un altre molt antic, de 27 canes, tot de roca, i sec. Per allà 1910, dos pouaires els feren un tracte: que per 30 duros farien un pou, amb aigua, i el coll. Trobaren rocs, però a 6 o 7 metres havia aigua, i durant 7 o 8 anys fou suficient per a la casa. De sobte quedà sec. I encara n'hi ha d'altres.